

Ålderdomshemmet för blinda kvinnor.

54 G x Br. Stockholm



Polit. skon.
Välgörare,
Sällsk.
(Borj)
STHLM

ÅLDERDOMS- HEMMET FÖR BLINDA KVINNOR



1888—1908







Då Ålderdomshemmet för blinda kvinnor ämnar att 12 december 1908, samma dato, på hvilken hemmet först invigdes och jämväl dess tioårsfest sedan firades, nu äfven högtidlighålla sina fulländade tjugu år, har det ansetts lämpligt att förutskicka en kortfattad skildring af detta hems uppkomst och verksamhet.

Ålderdomshemmet för blinda kvinnor utgör, så att säga, sista ledet i den kedja af välgörenhetsstiftelser, som kommit till stånd på initiativ af Prinsessan Eugenie,

ty det var under hennes sista lefnadsår det byggdes och endast några få månader före hennes död det invigdes.

Med sitt varma, för allt lidande ömma hjärta sökte Prinsessan Eugenie omfatta alla, som kommit på lifvets skuggsida, och hade ock redan flera år förut bildat en syförening, benämnd "De blindas vänner", hvilken arbetade i syfte att på flere olika sätt gagna de blinda. Då denna syförening en dag såsom vanligt var samlad i hennes våning på slottet, bragte prinsessan på tal önskvärdheten af att få till stånd ett ålderdomshem för blinda kvinnor. Tanken upptogs med intresse af de närvarande; och den ovanligt hastiga utveckling saken tog framgår af följande ord ur ett hennes bref, skrivet i november följande år, då det lilla hemmet redan stod färdigt till invigning:

"Herren har synbarligen välsignat vårt arbete! Då vi förra året i mars månad — sedan behofvet af ett ålderdomshem blifvit oss klart och upptaget som ett ifrigt böneämne inom vår lilla syförening — först ej kunde få ihop mera än 20 kr. som den första lilla grundfonden. Och sedan! Huru har det icke gått framåt! Vi hafva nu ett hem och 6 gamla på förslag att där härbergas! Käre Jesus, din kärlek är outgrundligt stor emot oss, syndare."

Insamling till hemmets byggande hade — utom hvad prinsessan personligen tillsköt och de frivilliga gäfvor,

som inflöto — skett genom listor, ett tillvägagångssätt som på den tiden ej skedde i samma utsträckning som i våra dagar och ej heller närmelsevis åvägabragte liknande resultat. Icke förty stod det lilla hemmet i december 1888 fullt färdigt med en skuld så ringa, att denna redan följande år blef fullt gäldad.

Invingningen skedde, som sagdt, den 12 dec. 1888 af pastor G. E. Beskow i närvaro af direktionen och en del inbjudna. Prinsessan Eugenie kunde dock med anledning af sin ömtåliga hälsa ej själf vara med. Fem skyddslingar voro då upptagna i hemmet, och till föreståndarinna hade af Prinsessan själf utsetts fröken Anna Öhman, som alltjämt kvarstår och under alla dessa tjugo år visat aldrig svikande plikttrohet och offervillighet att tjäna och omhulda de gamla blinda; dessa, som i det vackra, fridfulla lilla hemmet vid Norrbacka funnit en sista efterlängtnad hamn och äfven ofta med tacksamhet betyga, att de där funnit, hurusom det "mot aftonen varder ljust" äfven för dem.

Under växlande erfarenheter har verksamheten alltjämt fortgått. Prinsessan skref redan under dess första år: "Herren låter det ibland blifva rätt hett omkring ens arbetsfält; men huru godt då, att, när man icke kan se sig fram, kunna tryggt tro sig fram." Så har det nog ock mången gång känts för dem, som närmast burit arbetsbördan därute vid hemmet.

En förunderlig välsignelse, som äfven visat sig i det ekonomiska, har alltjämt hvilat öfver detta hem. Genom penninggåfvor och donationer (i små summor, men talrika till antalet) hade redan år 1905 influtit så mycket, att "De blindas vänners" sedvanliga försäljningar kunde upphöra och hemmets bestånd anses betryggadt, för så vidt ej oförutsedda förhållanden skulle inträffa. Hemmet, som ursprungligen byggdes för sex skyddslingar, blef 1898 tillbyggt, så att det därefter kunde mottaga 15. Genom en gåfva, 20,000 kr., af änkefru Sophie Wikström på hennes 80-årsdag 1903 sattes hemmet i tillfälle att ånyo genom tillbyggnad utvidgas, så att det nu kan mottaga omkring 20 skyddslingar eller det antal, dess stiftarinna bestämt såsom det högsta för att dess karaktär af hem må kunna bibehållas.

Prinsessan Eugenie lefde endast ett halft år, sedan hon beredt denna fristad för de gamla blinda, hvilkas andliga vård äfven låg henne varmt om hjärtat. Allt som oftast sände hon ut någon lärare att bringa dem det frälsningens budskap, som verkar ljus midt i blindhetens mörker, och själf följde hon dem med dagliga böner och tankar. Full af tacksamhet öfver en tillfällig förbättring i sitt hälsotillstånd skref hon några månader före sin hemförlofning: "O, att jag kunde helt använda dessa stärkta krafter villigt i min dyre Frälsares tjänst."

Efter Prinsessan Eugenie's fränfalle i april 1889 be-

hagade dåvarande Kronprinsessan Viktoria — vår nuvarande Drottning — åtaga sig att vara Beskyddarinna för föreningen "De blindas vänner" och dess ålderdomshem. Ordförandeskapet inom direktionen öfvertogs vid Prinsessans död af statsrådinnan Wennerberg och efter hennes död 1900 af öfverstinnan Anna Melander, f. Söderhjelm, hvilken fortfarande innehar samma post. Till skattmästare hade från början kallats hofrättsrådet Carl Ulrik Widström, hvilken med stort nit verkade för hemmet till sin död 1906, då han efterträddes af nuvarande skattmästaren, hofrättsrådet Sven Almqvist. Inom den af Prinsessan utsedda direktionen ha förändringar skett endast i mån af dödsfall, afflyttning från orten eller försvagad hälsa.

Det lilla hemmet ter sig helt inbjudande, där det ligger på en höjd strax bakom Eugeniahemmet under ett hvalf af högväxta furor. Och kommer man dit en högtidsdag, hälsas man välkommen af den vajande blågula flaggan öfver ingångsdörren, som bär till öfverskrift **Blindhemmet**. Ett hem i ordets verkliga bemärkelse är det ock för detta tjugotal gamla blinda (i ålder upp till 90 år), hvilka, på några få undantag när, eljest skulle stått *hemlösa*, i saknad af den vård, den kärlek och det skydd, som här beredes dem och som gör deras eljest dystra lefnadsafton ljus och trygg. Deras tacksamhet tager sig ock mången gång rörande uttryck och sällan

går väl någon dag, utan att någon af dem nedkallar välsignelse öfver hennes minne, som, tvingad af Kristi kärlek, beredt dem denna fristad.

Inomhus bära många saker vittnesbörd om de blindas arbetsskicklighet, fastän af skyddslingarna inom hemmet de flesta blifvit blinda vid så hög ålder, att de ej kunnat förvärfva någon större arbetsduglighet. De hvita, stickade täckena på sängarna, mattorna på golvet, de gulbetsade fina björkstolarna, gungstolarna och det stora salsbordet m. m. äro alla förfärdigade af blinda.

Hemmet, som är beläget på mark, tillhörig Karlbergs slott, är en envånings långsträckt byggnad särskildt lämplig för de blinda, hvilka därigenom besparas svårigheten att gå i trappor. Tre långa verandor erbjuda dem tillfälle att under takets skydd inandas luft och få den rörelse, de eljest ej utan andras hjälp kunna erhålla. Rummens antal utgör 16 med tvenne långa korridorer och isynnerhet i den nyaste tillbyggnaden är allt hållet i ljusa glada färger, och de flesta rummen vetta åt söder, hvaraf de blinda tydligen ha en förnimmelse af välbefinnande, äfven om de äro i saknad af att med ögonen kunna njuta af solen.

Genom årsafgifter af medlemmarna i föreningen "De blindas vänner" har verksamheten haft ett välbehöfligt stöd. Och endast genom att fortfarande få påräkna detsamma blir det möjligt att jämte den ut-

vidgade verksamheten och därmed följande ökade utgifter äfven kunna såsom förut utdela några understöd till behöfvande blinda utom hemmet.

Utom den verksamhet, som bedrifves vid hemmet, har man nämligen sökt hjälpa inom Stockholm boende blinda, som man fått reda på i deras bostäder eller på sjukhusen, genom att utdela dels årliga och dels tillfälliga penninggåfvor.

För äldre obemedlade blinda, som önskat lära läsa blindskrift, har föreningen aflönat en lärarinna, som meddelat dem kostnadsfri undervisning i deras hem. Från och med oktober i år är vid hemmet anställd en bibelkvinna, som utom det biträde, hon skall lämna föreståndarinnan vid hemmets skötsel och vården af de gamla och sjuka, äfven har till uppgift att besöka blinda i staden. Alla de blinda, med hvilka föreningen på detta sätt kommer i beröring, inbjudas en dag under julhelgen till hemmet, då man jämte lekamlig förplägning äfven bjuder dem Guds ord.

Det område, hvarå hemmet är beläget, har af Kungl. Maj:t upplåtits åt "De blindas vänner" att nyttjas under den tid hemmets verksamhet där vidmakthålles.

Utom där uppförda byggnader jämte inventarier äger hemmet ett kapital af cirka 130,000 kronor i obligationer och inteckningar. En del af detta kapital har hemmet dock mottagit med skyldighet att betala årliga

lifräntor, hvilkas belopp uppgår till omkring 1,750 kronor.

Vid hemmet finnes en friplats (bekostad af en f. d. ledamot af direktionen); eljest betalas till hemmet för hvarje skyddsling en årlig afgift af 100 å 300 kronor.

Vi anse oss ej kunna bättre avsluta denna lilla skildring öfver ålderdomshemmet för blinda kvinnor än med de ord hon, hvilken hela hemmet har att tacka för sin tillvaro, själf en gång skref kort före hemmets invigning:

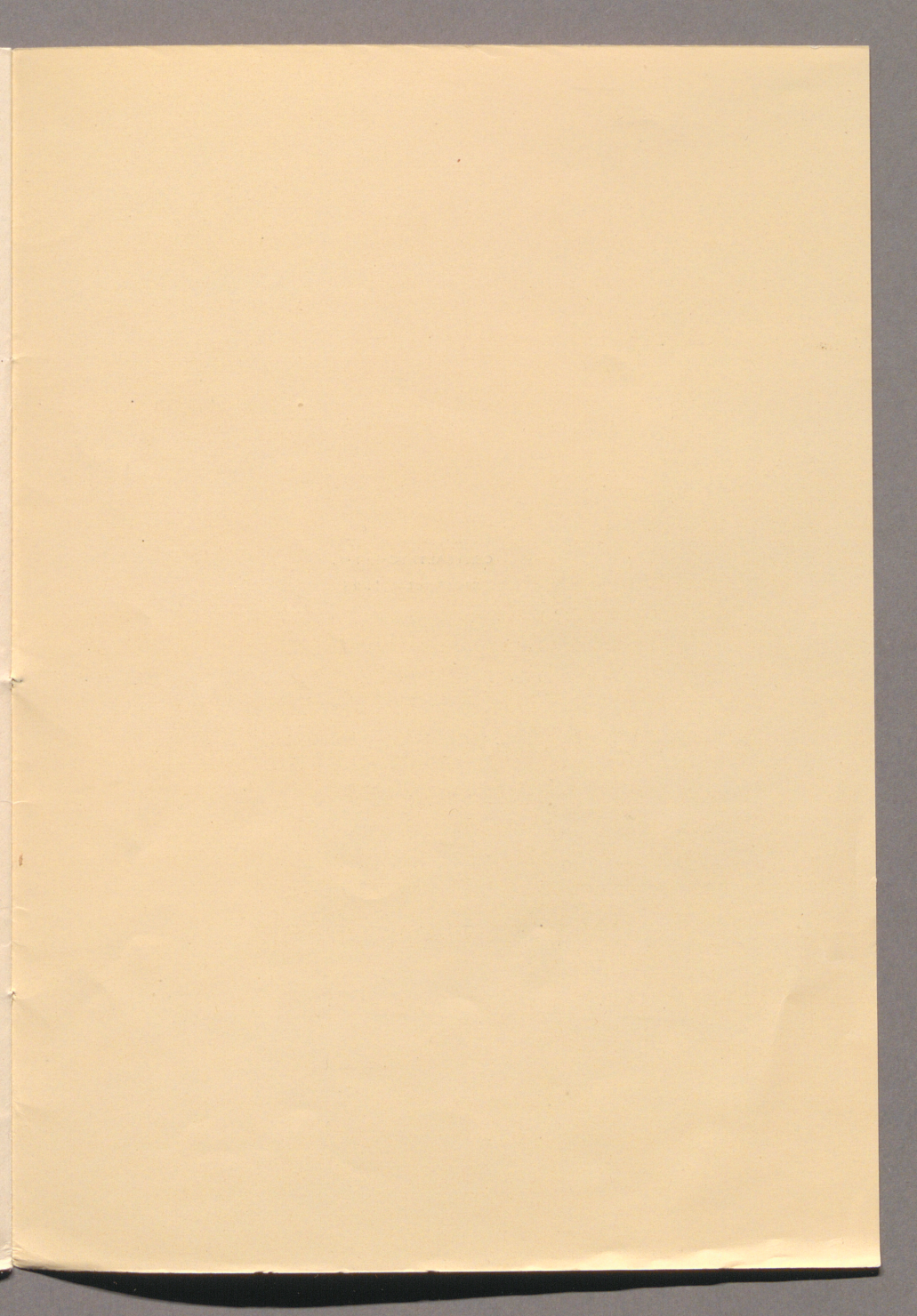
“Och här står nu ålderdomshemmet färdigt, ett skönt vittnesbörd af Herrens outtröttliga frälsarekärlek öfver oss, svaga människobarn. Frid och väl-



Föreståndarinnan och en del af de blinda kvinnorna på hemmets trappa.

signelse följ
alla de kära,
alla de åldri-
ga och blinda
och fattiga,
som Gud fört
i min väg.

Herrens
starkhets
hand lede
dem alla i
tron till desa-
ligas hem!“



CENTRALTRYCKERIET,
STOCKHOLM 1908